

KURJER

Cena ogłoszeń na 1 str. za wiersz milimetry 20, na 4 ej stronie za wiersz milimetry 10 groszy. Komunikaty (ogłoszenia tekstowe) za wiersz milimetry 30 groszy. Układ ogłoszeń na 1-ej str. 4-o łamowy, na 4-ej str. 6-cio łamowy. Terminy druku mogą być przez administrację zmieniane dowolnie. Prenumerata miesięczna 3 złote.

Redakcja i Administracja: W lno, ul. WILEŃSKA
№ 15, I piętro. Czynna od godz. 9 do 3 popł.

WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

Wychodzi codziennie prócz dni poświęconych

!! KOMUNIKAT !!

**W Sali Miejskiej, nie na płótnie, ale żywy, piękny
WŁODZIMIERZ GAJDAROW** cudowny bo ater
ekranu

i artystka Teatru
Stanisławskiego
OLGA GZOWSKA.

Tylko dwa przedstawienia z dziełem koncertowym.
Program pierwszego wieczoru w Niedzielę 18 stycznia: „Życie Człowieka”
dram. Andrejewa II akt. „Filantopi” sztuka; solo fortepianowe wykona prof.
P. Padwz; Taniec i wiele in.

Program drugiego wieczoru w Poniedziałek 19 stycznia „Prześpiewstwo i
Kara” akt. z kom. Dostojewskiego; „Wzajemnie kształcenie się” wod. w I
akcie Tarnowskiego oraz bogaty dział koncertowy.

Bilety z wczasu do nabycia w Księgarni „Lektor” Mickiewicza 4.

Zamiary prawicy.

Za kilka dni kończą się ferie sejmowe. Komisje rozpoczęły już wczoraj swe prace, a liderzy stronnictw zjeżdżają się powoli, by rozpocząć sezon polityczny, który zapowiada się być b. ożywionym.

W sferach parlamentarnych coraz głośniejsze mówi się o kryzysie gabinetowym i o planach prawicy, zdążających do obalenia p. Grabskiego i stworzenia nowego gabinetu, opartego o prawicową większość sejmową.

Oczywiście jest dużo przesady w rozmowach tych.

Gabinet p. Grabskiego, którego nie myślimy w tej chwili bronić, wykonywał program gospodarczy lewicy, natomiast w sprawach polityki wewnętrznej i zagranicznej wysługiwał się prawicy, obsadzając wszystkie ważniejsze stanowiska, jej pupilami.

Do ostatniej rekonstrukcji, gabinet posiadał piętno wybitnie reakcyjne, które częściowo zlikwidowano przez zaproszenie do pracy nad załatwieniem najpoważniejszych problemów jednostek tak pożytecznych jakimi są min. Thugutt i Sokal.

Musimy jednak przyznać, że nie tak łatwo będzie można obalić obecny gabinet i stworzyć większość sejmową. Są jednak „ważne” powody, które zmuszają poprostu kilka stronnictw do rozpoczęcia ostrej walki z p. Grabskim, nie cofając się nawet przed zagarnięciem władzy w swe ręce.

Działalność p. Grabskiego wywoływała zawsze niezadowolenie wśród obszarników i przemysłowców, pragnących wszelkimi siłami położyć kres nakładanym podatkom.

Dopóki można było odwlec termin wpłacania podatków, dopóki tolerowano p. Grabskiego u steru Państwa. Lecz teraz, gdy zbliża się właśnie termin wpłacania ich, którego już odwlec nie można, rozpoczęło zmiękanie i „Lewiatan” akcje, zamierzającą do wywarcia presji na stronnictwa, do których nale-

żą, celem obalenia gabinetu p. Wł. Grabskiego.

Z drugiej strony wzmaga się niezadowolenie i niepokój z planów p. Thugutta, który uważa za nieodzowny warunek sanacji stosunków na ziemiach wschodnich — wykonanie reformy rolnej. Plany te podyktowane względami państwowymi i zmysłem demokracji, oburzyły sfery ziemiańskie na ziemiach wschodnich.

Obszarownicy podjęli na szerszą skalę zakrojoną akcję, celem obalenia gabinetu p. Grabskiego.

Panowie ci odbywają ciągle narady z różnymi działaczami stronnictw prawicowych, żądając, by wreszcie położono kres planom p. Grabskiego i jego ministrów.

Wspomnieliśmy powyżej, że obalenie obecnego gabinetu przedstawia pewne trudności.

Bądźco bądź obecny premier położył wielkie zasługi dla państwa. Ustalił walutę i zrównoważył budżet.

Następca jego będzie musiał czemś zaімponować, a wybór takiej jednostki nie należy do rzeczy łatwych.

Z drugiej strony należy się liczyć z ciężkim kryzysem gospodarczym, trapiącym państwo.

Odpowiedzialność za ewentualne następstwa jego ponosi chwilowo p. Grabski. W razie obalenia gabinetu, odpowiedzialność ta spadnie na nową większość sejmową. Według zaś ostatnich wiadomości, pertraktacje o pożyczkę amerykańską w sumie 50 milionów dolarów są na dobrej drodze i w marcu będzie Skarb mógł już z tej sumy wydatkować na inwestycje i powiększenie kapitału zakładowego Banku Rolnego i Banku Gospodarstwa Krajowego, czem będzie można złagodzić następstwa kryzysu.

Prawica chce więc poczekać do tego czasu, gdy skarbiec będzie pełny, a później z całą, właściwą sobie perfidją, sięgnąć po klucze do niego.

Dlatego też plany prawicy zmie-

rzają do przerzucenia punktu ciężkości ze spraw finansowych na sprawy polityki wewnętrznej.

Piastowcy i ugrupowania prawicowe wysuwają kandydaturę gen. Sikorskiego na przyszłego premiera, który ma zapobiec wewnętrznemu przesileniu politycznemu. Na stanowisko ministra skarbu ma być w takim razie wysunięty były minister Michalski, chodzący na pasku Lewiatana.

W ten sposób chce się wprowadzić ulgi podatkowe dla wielkiego przemysłu i przekreślić plany min. Thugutta w sprawie sanacji polityki narodowościowej na ziemiach wschodnich.

Stworzenie większości sejmowej napotyka na olbrzymie trudności, gdyż chadecy nie wykazują zbytnej

chęci do popierania jej. Dlatego też endecja i piastowcy usiłują pozyskać chadeców chociażby do opozycji przeciwko p. Grabskiemu. Również b. poważnie mówi się o wciągnięciu do nowej większości N. P. R.

Według informacji z kół prawicowych przesilenie gabinetowe ma nastąpić w każdym razie w ciągu najbliższej sesji sejmowej.

Notując z obowiązku dziennikarskiego wszystkie te pogłoski polityczne, nie zabieramy w tej chwili głosu w sprawie szczegółowej analizy powyższych koncepcji, które w razie urzeczywistnienia, okazałyby się zgubnymi dla Państwa.

Do omawiania ich powrócimy po rozpoczęciu obrad sejmowych, gdy będziemy rozporządzali konkretnym materiałem.

Konferencja u min. Thugutta w sprawie szkół białoruskich.

Wicepremier p. Thugutt odbył wczoraj dłuższą konferencję z kierownikiem Ministerjum oświecenia publicznego Zawidzkim, dyrektorem Żłobickim i kuratorem okręgu wileńskiego Gąsiorowskim. Przedmio-

tem konferencji było szkolnictwo białoruskie. Według naszych informacji postanowiono jaknajszybciej zastosować do szkolnictwa białoruskiego ustawy językowe uchwalone przed ferjami sejmowymi.

Pruski doradca w Gdańsku.

GDĄŃSK. W sobotę odbyło się posiedzenie Wydziału Głównego sejmiku gdańskiego. W tajnym posiedzeniu brał udział tajny radca regencyjny Fromme, wyższy urzędnik mini-

sterjum skarbu Rzeszy. Dziwnem się wydaje udział wyższego urzędnika Rzeszy w tajnym posiedzeniu wydziału głównego volkstagu niemieckiego.

Czyżby to było prawdą?

WIEDEŃ Z Pragi donoszą, że Kierenski uznał rząd sowieński i przygotowuje się do powrotu do

Moskwy. Wiadomość ta wywołuje wielką konsternację w kołach emigracyjnych.

Pomoc dla ofiar zamachu.

TALLIN. Sumy zebrane dla ofiar zamachu grudniowego wynoszą 8 milionów marek.

Z zebranych sum został utworzony fundusz im. gen. Laidonera.

Konferencja w Brukseli.

BRUKSELA. Na jednym z ostatnich posiedzeń socjalistycznej konferencji w Brukseli roztrząsano sprawę estońską.

Memorandum estońskie zostało przetłumaczone na języki francuski, angielski i niemiecki i rozdane uczestnikom konferencji.

W imieniu rosyjskiej partii socjaldemokratycznej wystąpił Dan, o-

świadczając, że partja jego uznaje pełną niepodległość państw bałtyckich i uznaje ich prawo obrony, z orężem w ręku, swego niezależnego bytu państwowego.

Przedstawiciel estońskiej partji socjal demokratycznej Martma ziłustrował bieg zamachu grudniowego.

Na konferencji panował nastój b. przychylny dla państw bałtyckich.

2000 aresztowanych chorwatów.

ZAGRZEB. Dotychczas aresztował rząd Pasica przeszło 2000 chorwatów, jako związanych z partją wło-

ściańską chorwacką. Aresztowania trwają dalej i przybierają olbrzymie rozmiary.

Nic kompromitującego nie znaleziono.

LUBLANA. Przywódca opozycji słowieńskiej dr. Korosec publikuje swoją rozmowę z obrońcą Radica. Obrona twierdzi, że akt oskarżenia mógł się opierać tylko na dokumentach, które Radzie sam ogłosił. Nic

ponadto rząd belgradzki w rękach nie ma. Wszelkie wiadomości o znalezieniu kompromitujących a nie o ogłoszonych papierów są nieprawdziwe.

Z SEJMU.

Sromotna porażka endeków.

Na ostatnim posiedzeniu sejmowej komisji administracyjnej zakończyła się wreszcie sprawa wniosku nagłego posłów Kalenkiewicza, Raczkowskiego i Zwierzyńskiego, domagającego się wprowadzenia stanu wyjątkowego na ziemiach wschodnich.

Trzej wyżej wymienieni posłowie endeccy, motywowali swój wniosek tem, że na ziemiach wschodnich Rzeczypospolitej wre... wojna, a jako „dowód rzeczowy” przedłożyli komisji sejmowej rozkaz starosty baranowickiego, nakazujący fortyfikowanie nie tylko budynków policyjnych, lecz i folwarków.

Sprawa wniosków tych ciągnęła się dwa miesiące i zakończyła się nieoczekiwanym zgoda dla wnioskodawców epilogiem.

Rząd, w osobach p. wicepremiera Thugutta i ministra spraw wewnętrznych Ratajskiego, wypowiedział się stanowczo przeciwko wnioskowi, temu, zaogniającemu tylko stosunki panujące na ziemiach wschodnich i pragnącemu wprowadzić w czyn mularzowskie metody.

Posłowie z lewicy, a nawet piastowcy postawili cały szereg realnych wniosków, dających nieszcześliwej ludności ziem wschodnich nie bagnet i bat, lecz polepszenie życia gospodarczego i kulturalnego.

W głosowaniu odrzucono drugą, większą większością głosów, bo 17 przeciw 9 wniosek pp. Zwierzyńskiego, Kalenkiewicza i Raczkowskiego.

Przyjęto natomiast następujące wnioski:

posta Kościakowskiego:

Wzywa się Rząd do:

1) faktycznego równouprawnienia mieszkańców ziem wschodnich w życiu państwowym, społecznym i kulturalnym.

2) niezwłocznego przeprowadzenia reformy rolnej ze szczególnym uwzględnieniem komasacji

3) otoczenia skuteczną opieką państwową potrzeb gospodarczych ludności

4) zdecentralizowania i uproszczenia administracji

5) odwołania general-województw
6) uporządkowania ustawodawstwa na ziemiach wschodnich
posta Łaszkievicza

1) Sejm wzywa Rząd, aby w jak najkrótszym czasie powołał w województwach wschodnich samorząd wojewódzki.

2) Sejm stwierdza, że natychmiastowe sprawiedliwe przeprowadzenie komasacji oraz reformy rolnej w województwach wschodnich, uwzględniając w odpowiedniej mierze miejscową ludność tak, aby ta ludność mogła uzyskać warsztat pracy, przyczyni się w znacznej mierze do uspokojenia stosunków na ziemiach wschodnich

3) Sejm wzywa rząd, aby przeprowadził planową akcję celem odbudowy zniszczonych w czasach wojennych budynków, mieszkalnych i gospodarczych, i przeprowadził rewizję wydanych dotychczas zarządzeń w kierunku wykonania ustawy o odbudowie kraju i daninie lasowej

4) Sejm wzywa Rząd, do uproszczenia i zreformowania administracji w województwach wschodnich. Urzędnicy zainteresowani w posiadaniu folwarków lub większych majątków na terenie swojego urzędowania, oraz wykonywujących swoją władzę, wbrew ustawom, rozporządzeniom lub zarządzeniom władz centralnych, winni być bezwzględnie ze swych stanowisk usunięci

5) Sejm wzywa Rząd do roztoczenia opieki nad ludnością ziem wschodnich przez zorganizowanie należytego kredytu zwłaszcza dla małych gospodarstw oraz drobnego handlu i drobnego przemysłu, posta Klernika domagający się rychłej sanacji, posta Grynbauma, Inslera i Schpera, by akcją pomocy gospodarczej dla ziem wschodnich objąć również ludność miejską.

Poprzedzając narazie na podaniu przebiegu głosowania powrócimy jeszcze w najbliższym numerze do tej sprawy.

Wiadomości polityczne.

11-go b. m. wyjechał p. minister spraw zagranicznych Skrzyński na konferencję helsingforską, zęgnany na dworcu przez charges d'affaires Estonji, Finlandji i Lotwy oraz wyższych urzędników ministerstwa spraw zagranicznych. P. ministrowi towarzyszą: naczelnik wydziału wschodniego p. Łukasiewicz, kierownik oddziału bałtycko skandynawskiego p. Szumlakowski i sekretarz p. Czajkowski. P. minister zatrzyma się dn. 13 b. m. w Rydze, dn. 14 b. m. — w Rewlu, do Helsingforsu zaś przybędzie 15 b. m. popołudniu. Konferencja ministrów spraw zagranicznych Estonji, Finlandji, Lotwy i Polski odbędzie się w dniach 16 i 17 stycznia.

Przy otwarciu 25 sesji Min. Sokal Rady Administracyjnej w Genewie. Międzynarodowego Biura Pracy przewodniczący, deleg. rządu franc., La Fontaine zwrócił się w imieniu Rady z przemówieniem do delegata rządu polsk., min. Sokala, składając mu najserdeczniejsze powinszowanie z powodu jego mianowania. Powołanie p. Sokala — mówi La Fontaine — na stanowisko ministra nie mogło być dla Rady Administr. niespodzianką, gdyż, znając jego wysokie kwalifikacje, nie miała wątpliwości, że jest on na to wysokie stanowisko szczególnie wskazany. Rada z uczuciem dumy przyjęła do wiadomości tak zaszczytne odznaczenie jednego ze swych członków. Rada składa specjalne podziękowania min. Sokalowi za to, że pomimo ciężkich

obowiązków zechciał przybyć do Genewy, aby osobiście wziąć udział w sesji Rady. Rada przyjęła oklaskami przemówienie przewodniczącego, manifestując gorąco swe uczucia sympatii dla polskiego delegata.

Powrócił z Brukseli poseł Niedziałkowski, który z ramienia PPS brał udział w posiedzeniu egzekutywy II Międzynarodówki socjalistycznej wespół z biurem amsterdamskiej Międzynarodówki zawodowej. W zgromadzeniu tem uczestniczyli przedstawiciele 14 państw.

Z wyników tych obrad podkreślić należy bezwzględne wypowiedzenie się przeciwko łączeniu się z Międzynarodówką komunistyczną i potępienie zmierzającej do tego akcji p. Purcella, przewodniczącego międzynarodówki amsterdamskiej.

Drugą doniosłą uchwałą było zalecenie partjom socjalistycznym wszystkich krajów aby walczyły z ratyfikacją bez zastrzeżeń protokołu genewskiego.

Egzekutywa postanowiła zwołać zjazd międzynarodowy socjalistyczny w jednym z miast francuskich (najprawdopodobniej w Marsylii) w sierpniu r. b.

Nowy polski atache wojskowy. Na stanowisko atache wojskowego przy poselstwie polskiem w Helsingforsie mianowany został mjr. S.G. Konrad Libicki, absolwent Szkoły Nauk Politycznych w Paryżu.

Czy nowy monopol?

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświaty Publicznej zawiadomiło pismem z dn. 21 listopada r. b. pod liczbą 13481/D. II. 24 Kuratora Okręgów Szkolnych, że z budżetu swego przyznał dyrekcjom wszystkich państwowych szkół średnich ogólnokształcących po pięćset złotych na zakup książek do biblioteki zakładu. Kuratorjum okręgu szkolnego polnańskiego podało to rozporządzenie dalej 27 listopada r. b. pod l. 5631/24. Radość obywatela z powodu tej troskliwości o biblioteki szkolne zamąci jednak następujący szczegół. Zamówienia należy wyłącznie kierować do „Książnicy Polskiej Towarzystwa Nauczycieli szkół średnich i wyższych” w Warszawie przy ul. Nowy Świat.

Zakładów typu wymienionego w reskrypcie mamy kilkadziesiąt w Polsce, czyli jednym pociągnięciem pióra napędza się uprzywilejowanej firmie w stolicy zamówienie na kilkadziesiąt tysięcy złotych. Jest to zdarzenie niesłychanej doniosłości.

Po miastach i miasteczkach walczą z wysiłkiem o byt drobne i większe księgarnie, witają każde zamówienie z radością, szerszą w najcięższych warunkach polską książkę, a Ministerstwo W. R. i O. P. pozbawia je tych kilkuset złotych, nie zarobku jeszcze — tylko obrotu. Może czyni

to w porozumieniu z Ministerstwem skarbu, które równocześnie zapewne zwalnia tych księgarzy z opłat. podatków i ciężarów.

Wydarzenie to zakrawa na skandal, to też powinni się niem zainteresować posłowie i uczynić przedmiotem interpelacji. Domagają się tego całe rzesze poszkodowanych krzywdzonych.

Gdzież jest pewność, że i dyrekcje wszystkich innych państwowych zakładów nie odebrały podobnego zarządzenia! Czy i książka ma się stać przedmiotem monopolu, jak tytoń, sól, zapalka i t. d.?

Sprawa ta ma także swoją stronę moralną, której przeoczyć nie wolno. „Książnica Polska Towarzystwa Nauczycieli szkół średnich i wyższych” jest przedsiębiorstwem zarobkowym, którego udziały są w rękach nauczycieli i wyższych urzędników z resortu Ministerstwa W. R. i O. P. Społeczeństwo już jest strasznie rozdrażnione częstymi zmianami podreżników i komentuje je w sposób nieprzymnażający szkolnictwu polskiemu chwały, jakże sobie ma tłumaczyć tego rodzaju przydzielenie funduszy państwowych, płynących z podatków.

Staje się to symptomem stale powracającym, że dzielnicom kraju powala się ponosić ciężary, a ciepłym opieką otacza się bliskich wielkiego dzwonu.

Nadużycia w policji.

Kilku policjantów z komisarzem na czele osadzono już pod kluczem.

Od dłuższego czasu po mieście krąży wiadomości, komentowane różnie, o wykryciu poważnych nadużyć popełnianych przez funkcjonariuszy policyjnych.

Z zebranych ze źródeł miarodajnych wiadomości, dowiadujemy się, iż istotnie natrafiono na ślad nadużyć, jednak ze względu na prowadzone dochodzenie w tej sprawie szczegóły narazie z zupełnie zrozumiałych względów trzymane są w tajemnicy.

Celem poinformowania Czytelników możemy jedynie donieść, iż nadużyć dopuszczał się komisarz I-go komisariatu m. Wilna Szolc, przy pomocy kilku innych niższych funkcjonariuszy policji.

Przestępstwa policjantów polegały na wymuszaniu łapówek od kupców, prowadzących swe przedsiębiorstwa w obrębie komisariatu powierzonego pieczy komisarza Szolca

i pobieraniu łapówek za niszczenie sporządzonych protokołów karnych.

Komisarz Szolc oraz 2 przodownicy I-go komisariatu i jeden przodownik służby śledczej osadzeni zostali w więzieniu.

Śledztwo prowadzone jest w dalszym ciągu z niezwykłą energią przez naczelnika okręgowego urzędu śledczego, nadkomisarza Janczewskiego pod osobistym kierunkiem komendanta okręgowego P.P. inspektora Praszalowicza.

Władze za naszym pośrednictwem zwracają się z apelem do mieszkańców z prośbą o przyjsięcie z pomocą władzom śledczym przez składanie zeznań dotyczących się zauważonych wykroczeń przez funkcjonariuszy państwowych. Obywatelskie to stanowisko pozwoli wyeliminować jednostki szkodliwe, przez co uzdrowione zostaną stosunki.

KRONIKA.

Sroda

14

Styczeń

Dziś — Hilarego.

Jutro — Pawła Pusteln.

Wschód słońca — g. 7.38

Zachód „ — g. 3.51

MIJSCOWA.

— Doroczne zebranie delegatów Związków Miast Polskich. Zarząd Związku Miast Polskich zawiadomił magistrat m. Wilna, iż ogólne doroczne zebranie delegatów odbędzie się 22—24 marca r. b. w Warszawie.

Jako główne punkty porządku obrad wejdą: 1) ustawa miejska i 2) ustawa finansowa dla miast.

Zw. M. P. prosi o przeprowadzenie jeszcze w miesiącu bieżącym wyborów przedstawicieli na ogólne zebranie.

Stosownie do ustawy m. Wilno na zebranie wysła 6 swych przedstawicieli.

— Taksy dorożkarskiej niema. Gdy nie było w Wilnie autobusów dorożkarze używali sobie na przymusowych pasażerach dowoli.

Dziś mają tylko „honorowych”,

czy „wypadkowych” pasażerów ale taktyki swej bynajmniej nie zmienili.

Taksa dorożkarska wileńskich „wolnoźdźtweców” jednokonnym nigdy nie obowiązywała.

„Musiał” tak być dobrze — kiedy ani mrumru o tem, aby miały teraz zająć jakieś zmiany.

Tu nawet żaden „warsławianin” obeznany z „contr kombinacjami” taksowem nic nie poradził.

Dorożkarz wileński trzyma się następującego regulaminu:

Gdy, jakiś śmiertelnik pyta nieśmiało o cenę za kurs np. z Dworca do ul. Mickiewicza — otrzymuje przeciętnie odpowiedź: „3 złotówek — zresztą niech trochę zaczeka to pojedzie awtobilem”.

Autobusu w takiej chwili niema, albo niema już nadziei się doń dostać. Nieśmiały amator nie targuje się więcej i albo godzi się na „3 złotówek” — i jedzie, albo nie.

Wolną wszak wola.

Gdy innego typu amator nie targując się wsiada do „dryndy” — na miejscu płaci „taksę” podwójną.

Gdy jest przyzwyczajony ubrany i w dodatku w asyście „damy” — płaci potrójnie.

Gdy zażąda „taksy” — otrzymuje wzajemnie odpowiednio słowny ekwiwalent, a często nawet „bata”.

Krzywdzącą „stampaie magistracką” (takse) każdy „fachowy” doręcznik zamazuje.

Każda ewentualna awantura kończy się conajmniej w komisariacie... protokołem.

A potem znów „czekaj tatka latka, aż kobyłkę wilki zjedzą”.

A ponieważ w Wilnie — wilków niema, więc doręcznik w zasadzie nikogo i niczego się nie obawiają.

Szczęśliwcy! (eś)

SZKOLNICTWO.

— **Nadużycia w Kuratorjum.** W mieście kursują pogłoski o wykryciu nadużyć w wileńskim Kuratorjum szkolnym, na dość znaczną sumę.

Nadużycia te polegały podobno na sporządzaniu podwójnych list płacy za kilka miesięcy ub. roku.

W aferę tę zamieszani są urzędnicy Kuratorjum, pp. Pożerski i Jakubowski, którzy w toku dochodzenia, zawieszani zostali w czynnościach.

Szefem działu rachuby, podpisującym asygnaty, jest p. Rachalski.

Stugębna fama głosi, iż ze strony Kuratorjum czynione są starania, by sprawę tę, rzucającą ponure światło na najwęższą instytucję oświatową na Wileńszczyźnie — zatuszować.

Sądzymy, że Kuratorjum zechce dla uspokojenia opinii publicznej, wysłuchać całą tę sprawę w najbliższym czasie. (z)

RUCH WYDAWNICZY.

— Piąty zeszyt „Panteonu Polskiego” ilustrowanego dwutygodnika, poświęconego czci i pamięci poległych w bojach o Polskę, wraz z kroniką działań żołnierzy polskich od 1914 do 1921 r. opuścił prasę i zasługuje na ogólne uznanie.

Prócz wymienionych nazwisk i życiorysów licznych poległych, zamieszcza „Panteon Polski” kronikę działań wojsk polskich w roku 1914 i 1915 i pobyt ks. biskupa Bandurskiego na froncie 1915 r. poświęca piękną sylwetkę oficerowi — poecie Długoszowi, Frankowi Gibalskiemu i wielu innym.

Około 15 ilustracji zdobi ten zeszyt.

Redakcja prosi o współpracę, nadsyłanie szczegółów z życia poległych i żyjących, odznaczonych w tych walkach.

Cena egz. tylko 60 gr. Kwart. 3.50 zł.

Adres: „Panteon Polski” Lwów Zielona 7.

WOJSKOWA.

— „Sobótki” w 5 pp. Leg. W pięknych salonach kasyna pp. Leg. stale odbywają się „sobótki” (oczywiście w soboty).

Początek o godzinie 9 wieczorem. Wstęp dla oficerów i gości wprowadzonych.

— **Przeniesienie PP.R. Kwiatkowskiego.** Redaktor „Polski Zbrojnej” ppk. Remigjusz Kwiatkowski przeniesiony został z Wydz. Wyznań Niekatolickich do Gabinetu Ministra Spraw Wojskowych.

— **Skoszarowanie pracowników P. K. U.** W celu zapobieżenia ujemnym skutkom mieszkania na mieście pracowników P. K. U. oraz w celu utrudnienia dostępu do nich wszelkiego rodzaju pośrednikom, pracownicy wszystkich trzech P. K. U. w Warszawie zostali, dzięki owocnym staraniom energicznego komendanta P. K. U. 1 pułk, Michała Zienkiewicza, skoszarowani. Władze wojskowe spodziewają się, iż zapobieg-

nie to nadużyciem, jakie miały miejsce w ubiegłym roku.

— **Udział Polski w międzynarodowym kongresie lekarskim.** Na Międzynarodowym Zjeździe Medycyny i Farmacji Wojskowej w Paryżu poraz pierwszy powierzono Polsce programowy referat na temat: „Dobór rekruta”. Referat został opracowany w zasadniczej części przez naczelnika Wydz. 3 Dep. san. pułk. fek. d-ra Marcjana Zienkiewicza i dopełniony przeglądem literatury zagranicznej przedmiotem przez prof. Rabczewskiego. Uzupełnieniem pracy będzie drugi referat, wygłoszony przez komendanta szpitala okręgowego pułk. Rudzkiego na temat „Gruźlica w wojsku”. Delegacja polska w składzie 3 osób wyjedzie na Kongres pod przewodnictwem szefa Departamentu Sanitarnego jen. Stawoja Składkowskiego.

Teatr Polski

Dzisiaj

Damy i huzary.

komedja Al. Fredry.

Początek o g. 8 w.

W czwartek **premiera**

Wielka Księżna i chłopiec hotelowy

komedja Savolra.

Początek o g. 8-ej wiecz.

Teatr Wielki

Dzisiaj poraz drugi

Karnawał królewski

operetka revue Nelsona

z W. Kawecką

Początek o 8 w.

Teatr i muzyka.

Teatr Polski. Dzisiaj we wtorek klasyczna komedia pełna humoru i przezabawnych sytuacji „Damy i huzary” Al. Fredry.

„Wielka księżna i chłopiec hotelowy” Pod tym tytułem reżyser J. Leśniewski wprowadza na repertuar Teatru Polskiego niezmiernie zabawną komedję Savolra, z życia emigracji rodziny carskiej rosyjskiej. Akcja rozgrywa się w Szwajcarii i paryskim kabarecie. Role główne w tej nowości grają pp. Grabowska, Wyrwicz, Godlewski, Purzycki, Wollejko i Kurnakowicz. Premiera w czwartek.

Z operetki. Wczoraj wystawiono po raz pierwszy revue operetkę muz. Nelsona, „Karnawał królewski”. Świetna ta operetka powtórzona będzie dzisiaj i jutro. „Karnawał królewski” jest widowiskiem imponującym zarówno barwą, jak i przepięknymi wystawami, nagromadzeniem najrozmaitszych dowcipnych i zręcznych melodii i efektów. Prym wodzą w tej nowości: znakomity nasz gość, p. W. Kawecką, ceniona wodewilkistka p. Z. Kosińska, M. Dowmunt, L. Sempoliński (rola tytułowa), Marjański i Inni.

Z opery. Po przesłuchaniu przygotowanych zespołu operowy w nadchodzącą sobotę wystawia „Aida” — Verdiego.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

— **Złodzieje zrobili mu odprawę.** Onegdaj kapitan 5 pp. Leg. Justyniak gorliwie zajął się sprawami służbowymi — natomiast sprytny złodziejzask oporządził mu w tym czasie mieszkanie, tak skröpulatnie że „zuchowaty” stał się podobnym do tureckiego świętego.

Policja, jak to zwykle bywa, sporządziła sążnisty protokół.

— **Zaginiona.** P. Marja Korkówna, zamieszkała przy ul. Sawicz nr. 10 zawiadowała policję iż dn. 11 mb. wyszła z domu i dotąd niepowróciła 20 letnia Józefa Rogalko, zamieszkała przy ul. Jagiellońskiej nr. 3.

— **Kradzieże.** Wczoraj o godz. 11 r. z mieszkania p. Stefana Muszkowskiego (ul. Mickiewicza 42) w czasie nieobecności gospodarza wdarli się złodzieje, którzy zabrali rewolwer

syst. browniga i pierścionek złoty z brylantem.

— **Również wczoraj z mieszkania p. Stanisława Zabrzycyckiego (ul. Sierakowskiego 33) skradziono kolczyki z brylantami, wartości 500 zł. Poszkodowany o dokonanie kradzieży podejrzewa Aleksandra Adamowicza, zamieszkałego przy ul. Witoldowej № 10.**

Z PROWINCJI.

— **Nowy napad dywersyjny.** Z Wilejki otrzymujemy alarmującą wiadomość o nowym napadzie bandy dywersyjnej.

D. 10 m. b. w godzin. między 5 a 6 wiecz. banda składająca się z 6 uzbrojonych bandytów przekroczyła

granice i napadła na dom Kunickiego we wsi Powiary.

Po steroryzowaniu domowników bandyci dokonali rabunku, a następnie wrócili do Rosji.

Bandyci bronili nie używali, lecz dotkliwie pobili swe ofiary.

Powiadomiony o napadzie posterunek P. P. wysłał patrol i zarządził pościg.

Dochodzenie w toku.

— **Nowe agencje pocztowe.** Z d. 9 stycznia została zaprowadzona służba telegraficzna i telefoniczna w agencji pocztowej Wołkołata, pow. Dunilowickiego.

Z d. 4 stycznia została zaprowadzona służba telegraficzna i telefoniczna w agencji pocztow. Krewa pow. oszmiańskiego.

Z kraju i zagranicy.

Z CAŁEJ POLSKI.

— **Ś. p. poseł Tadeusz Prószyński.** Onegdaj w południe o godz. 12 zmarł nagle w Warszawie poseł ś. p. Tadeusz Prószyński, syn Konrada (Promyka), osierociwszy żonę i 4 synów.

S. p. Tadeusz Prószyński urodził się w Warszawie w 1873 roku, gdzie skończył gimnazjum, następnie instytut rolniczy w Puławach. Półtora roku przebył w więzieniu w Cytadeli, następnie był zesłany na Sybir i do gub. archangielskiej i po powrocie do kraju w roku 1908 objął redakcję „Gazety Świątecznej”.

Zmarły poseł był wiceprezesem Towarzystwa literatów i dziennikarzy w Warszawie.

— **Doktorzy elektrotechniki honoris causa.** W niedzielę odbyło się w auli Politechniki warszawskiej uroczyste wręczenie dyplomów doktorów elektrotechniki honoris causa pp. profesorowi Ignacemu Mościckiemu, inżynierowi Karolowi Pollakowi i inżynierowi Aleksandrowi Rotherowi.

Wspaniałą aulę zapelnili: senat Politechniki in corpore, wyżsi urzędnicy ministerjum oświaty, przedstawiciele sejmu i senatu, prasy oraz liczne grono zaproszonej publiczności. Rząd reprezentował wiceprezes rady ministrów S. Thugutt.

Pierwszy przemówił rektor Politechniki, prof. Skotnicki, podnosząc zasługi pierwszych doktorów elektrotechniki.

Następnie przemawiał prof. wydziału elektrotechnicznego p. Staniewicz.

Imieniem dyplomowanych odpowiedział inż. A. Rothert, dziękując za zaszczyt, jaki ich spotkał. Oprócz tego przemawiali jeszcze: były premier i prorektor Antoni Ponikowski oraz p. Krzysztof Brun.

— **Konferencja oświatowa związku strzeleckiego.** Dn. 6 b. m. odbyła się w Warszawie konferencja oświatowa związku strzeleckiego z udziałem 28 uczestników. Przewodniczył konferencji prof. Bartłomiej Groch z Przemysła, zastępca p. Urbach z Łodzi, Referaty wygłosili pp. H. Radlińska — Prace oświatowe pozaszkolne w Polsce, Banackowski — Prace związku polskiego nauczycielstwa szkół powszechnych w zakresie oświaty pozaszkolnej, J. Jędrzejewicz — Powszechny uniwersytet korespondencyjny, mjr. dr. Wierszyłło — Propaganda higieny, St. Kudelska — Zaczęcie pracy oświatowej związku strzeleckiego, T. Czaki — Ideologia związku strzeleckiego.

Konferencja Podzieliła się na komisje: 1) propagandy oświatowej, 2) czytelnictwa, 3) nauczania dorosłych

4) teatralną, 6, świetlicową i 5) krajoznawczo wycieczkową.

— **Zabójstwo z miłości.** Onegdaj w Warszawie redaktor „Przeglądu Politycznego” (dwutygodnika), Wacław Grabiański dwoma wystrzałami z rewolweru zabił na miejscu urzędniczkę Banku Kooperatyw Zjednoczonych 30 letnią Izabelę Hantównę. Zabójcę ujęto. Powód zabójstwa — zatarg na tle miłosnym.

— **Nieudała ucieczka więźniów.** Z więzienia Mokot. zbiegło onegdaj z kotłowni, po uprzednim wypuszczeniu pary, 3 więźniów: Władysław Golcz, skazany na 10 lat za bandytyzm, Józef Zabłocki i Stanisław Krasuski. Zbiegów ujęto.

Z ZAGRANICY.

— **Związek studencki popiera Ligę Narodów.** Dn. 9 b. m. odbyło się w Brukseli drugie posiedzenie komitetu wykonawczego międzynarodowego związku uniwersyteckiego, popierającego Ligę Narodów. W zebraniu uczestniczył prezes międzynarodowego związku studentów, Baliński, który oświadczył, że oddaje do dyspozycji międzynarodowego związku uniwersyteckiego, popierającego Ligę Narodów współpracę międzynarodowego związku studentów w dziedzinie rozpowszechniania we wszystkich krajach publikacji oraz wiadomości o pracach związku. Oświadczenie Balińskiego zostało przyjęte przez zebranych jednomyślnie oklaskami.

— **Zsyłka „bronstejnistów”.** Z Moskwy donoszą, że czekiści wysyłają dzień w dzień na Syberję całe pociągi ze zwolennikami Trockiego. Wysłano z Moskwy do Smoleńska jeden z pułków, który sprząta Trockiemu. Sam Trocki znajduje się w pałacu pod Moskwą, ma przecięty telefon, aby z nikim nie mógł mówić.

— **Nowy wynalazek radjotelegraficzny.** Jak donosi „Matin” pewien młody inżynier, pracujący w Zarządzie Poczty, Telegrafów i Telefonów, zrobił wynalazek, dzięki któremu depesze iskrowe po ich schwytności i bez błędów od razu notowane w sposób mechaniczny, podczas gdy obecnie trzeba się uciekać do rozpoznania nadawanych dźwięków słuchem i następnie notowania ich.

— **London we mgie.** Od soboty wieczór panuje w Londynie bardzo silna mgła, która spowodowała szereg zderzeń samochodowych. Są ofiary w ludziach. Ruch uliczny ustał prawie zupełnie. Z różnych stron miasta donoszą o licznych włamaniach i kradzieżach.

Redaktor Józef Batorowicz.

KINO-TEATR „HELIOS”
ul. Wileńska 38.

DZIS

JEDYNY CUDO-FILM ŚWIATA

KINO-TEATR „Piccadilli”
ul. WIELKA 42

DZIESIĘCIORO PRZYKAZAŃ

Gigantyczna atrakcja wszechświatowa. Film w mocy człowieka. Film realizacja którego kosztowała miljarde. Uwaga! Amerykański film X przykazań, słowa którego już rozszło się po całym świecie, niema nic wspólnego z obraz. „Królowa Niewolników”, w którym ujęte zostały niektóre momenty biblijne. Zjawisko oszałamiające i wstrząsające. Kto nie widział tego arcydzieła — ten nic nie widział.

potęgi i miłosierdzia Stwórcy wszechświata. Film w którym dla sztuki, dla piękna, dla ludzkości uczyniono wszystko co było możliwe. Zjawisko oszałamiające i wstrząsające. Kto nie widział tego arcydzieła — ten nic nie widział.

KINO-TEATR „POLONJA”
Mickiewicza 22. Dyrekt. G. Slepjan

DZIS PREMIERA!

Zarząd Kasy Chorych m. Wilna

podaje do wiadomości p. p. ubezpieczonych, że ze względu na konieczność utrzymania lokalu Polikliniki (Dominikańska Nr. 15) na należytych poziomach higieny, wprowadza, poczynając od 15 stycznia 1925 r., dwugodzinową przerwę przyjęć chorych od 1-ej do 3-ej, przedłużając natomiast czynność Polikliniki do godziny 7 wieczór.

Wydawanie przez Biuro Chorych numerków do poszczególnych lekarzy będzie się odbywać od 8^{1/2} do 11^{3/4} i od 2^{1/2} do 6^{3/4}, zaś przyjęcia lekarzy — od 9 do 1 i od 3 do 7-ej.

Poniżej umieszczony rozkład przyjęć lekarzy obowiązuje od 15 stycznia i jest przystosowany do wprowadzonej od tej daty zmiany.

POLIKLINIKA (Dominikańska № 15)

L. P.	Dział chorób	Nazwisko i imię	Dnie przyjęć	Godziny przyjęć od do
1	Choroby wewnętrzne	Dr. Brodzki Michał	Codziennie	9 — 10
2		Rudziński Cezary	"	9 — 10
3		Giedgowd Walery	"	10 — 12
4		Dokalski Stanisław	"	9 — 12 ^{1/2}
5		Ptaszyński Paweł	"	11 — 1
6		Kaplan Aleksander	"	11 — 1
7		Sztołcman Gustaw	"	12 — 1
8		Richtmowicz Bolesław	"	11 — 12
9		Girszowicz Mojżesz	"	3 — 4
10		Kisiel Karol	"	3 — 4
11		Marciniczyk Jerzy	"	4 — 5
12		Budzyński Eugenjusz	"	3 ^{1/2} — 4 ^{1/2}
13		Peszyński Gracjan	"	5 — 7
14		Szumieliski Wulf	"	5 ^{1/2} — 6 ^{1/2}
15		Pergament Szloma	"	5 ^{1/2} — 7
16		Minkiewicz Michał	"	5 — 6
17		Prof. Januskiewicz	Czwartek	6 ^{1/2} — 7 ^{1/2}
18	Choroby płuc	Dr. Jedwabnik Dawid	Codziennie	11 — 12
19		„ Umiastowski Witold	"	3 ^{1/2} — 5 ^{1/2}
20	Choroby dzieci	Dr. Łukowski Ludwik	Codziennie	9 — 10
21		„ Węślawski Witold	"	11 ^{1/2} — 12 ^{1/2}
22		„ Lewin Michał	"	5 — 6
23		Prof. Jasiński	Środa	5 — 6
24	Choroby chirurgiczne	Dr. Mancewicz Eugenjusz	Codziennie	9 — 10
25		„ Lerenman Efraim	"	11 — 12
26		„ Kosłowski Karol	"	2 — 3 ^{1/2}
27		„ Bohuszewicz Józef	"	5 — 7
28	Prof. Michejda	Środa	6 — 7	
29	Choroby kobiece	Dr. Burak Icko	Codziennie	9 — 10
30		„ Petruszewiczowa M.	"	11 — 12
31		„ P. szkiewicz St.	"	3 ^{1/2} — 4 ^{1/2}
32		„ Z. leski Wacław	"	6 — 7
33	Prof. Burdziński	Środa	6 — 7	
34	Choroby oczu	Dr. H. licksi Stan.	Codziennie	9 — 10
35		„ Cumft Jan	(oprócz środy i soboty)	3 — 4 ^{1/2}
36		„ Dąbrowski K.	środy i soboty	3 — 4
37		„ Gierszun Wiera	codziennie	5 — 7
38	Choroby ucha, gardła i nosa	Dr. Szalewicz Wład.	Codziennie	3 — 5
39		„ Libo Aleksander	"	5 ^{1/2} — 7
40		Prof. Szmurło	Środa	5 ^{1/2} — 6 ^{1/2}
41	Choroby nerwowe	Dr. Hurynowiczówna J.	prócz sobót	3 — 4
42		„ T. kałto Pi. tr.	codziennie	4 — 5
43		„ Falkowski Adolf	"	6 — 7
44		„ Podwiński Julian	wtor., czwar. i soboty	4 ^{1/2} — 6
45		Prof. Władyczko	Środa	4 — 5
46	Choroby skórne i o- czepiowe	Dr. Łukiewicz K.	pr. poniedz.	9 — 10
47		„ Piotrowicz J.	Codziennie	11 ^{1/2} — 1
48		„ Globus Eljasz	prócz środy i piątku	3 — 4
49		„ Mełkowiec Sutocki	Codziennie	5 — 6 ^{1/2}

Oddział dermatologiczny czynny codziennie od g. 10 do 1 i od 3 do 6

UWAGA: Pp. Pr. f. sorowie ordynują tylko jako konsultanci.

Przychodnia na Antokolu (Antokolska 62).

Dr. Czarnocki Napoleon . . . . . | chor. wewn. | od 12—1 | i od 4—6
Próżan Anna . . . . . | zębów | 4—6

Przychodnia na Śnipliszkach (Kalwaryjska 29).

Dr. Szniolis Bolesław . . . . . | chor. wewn. | 9^{1/2}—10^{1/2} | i od 5—7
„ Żybko - Potopowicz . . . . . | „ dzieci | 12—1
„ Siedlecki Marjan . . . . . | chirurgia | 6—7
„ Rymkiewiczowa Marja . . . . . | chor. zębów | 4—6

(—) Mieczysław Engiel

Przewodniczący Zarządu Kasy Chorych m. Wilna.

Wydawca w imieniu właścicieli Aleksander Kleczkowski.

B-cia ALSZWANG

Wilno, ul. Wielka 42.

SP. AKC.

Telef. 822.

Od dnia 12 stycznia

WIELKA WYPRZEDAŻ

wszystkich przedmiotów

DZIECINNYCH

z bardzo wielkim ustępstwem

Kapelusze dzieciinne

Czapki

Ubrańka

Sukienki

Bielizna

Żakiety

Swetry

Garnitutki

Kamizelki

Pończochy dzieciinne

Skarpetki

Buciki

Kalosze

Fartuchy

Rękawiczki

Chustki do nosa

Bielizna jeptorowska

i etc.

Prosimy przekonać się.

„VESTA”

Bank Wzajemnych Ubezpieczeń

zał. 1873.

Poznań

zał. 1873.

ODDZIAŁ w WILNIE, Jagiellońska 8.

Ubezpieczenia życiowe,
od wypadków, odpowiedzialności
prawnej, auto casco od ognia
i gradu.

„Pomnij o książce, gdy ci los szczęścia udziela,
a pewno w nieszczęściu znajdziesz przyjaciela.”
(Niemcewicz).

Wypożyczalnia Książek

„Wileńskiej Książnicy Nowości”

Jagiellońska 9, m. 1. Telefon 683.

Czynna od 11—18 bez przerwy. Kaucja w gotówce lub w książkach. Najnowsza beletrystyka polska, francuska i t. d., lektura naukowa, szkolna i dla młodzieży nieletniej. W razie braku książki beletrystycznej, zakupuje się natychmiast na żądanie abonenta.

Na miejscu można korzystać z Encyklopedji powsz. i Dziennika Ust. R.P.

Krawiec wojskowy i cywilny L. KULIKOWSKI

Wilno, ul. Ad. Mickiewicza 33-A

Rekomendacja duży wybór materiałów angielskich i krajowych, oraz przyjmuje wszelkie roboty z własnych i powierzonych materiałów. Sprzedaż materiałów, gotowych palt zimowych, jesiennych i garniturów za gotówką i na raty.

Drukarnia nakładowa „Lux”

Wilno, Żeligowskiego 1.

Druk. „Lux” ul. Żeligowskiego 1.